

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

АЛТАНБУЛАГ ЧӨЛӨӨТ БҮСИЙН ЗАХИРАГЧИЙН АЖЛЫН АЛБАНЫ
2021 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН
АУДИТЫН ТАЙЛАН

АУДИТЫН КОД: АХГ-2022/158/НА-СТА-ТШЗ

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу.

Аудитын хоёрдугаар газрын захирал, тэргүүлэх
аудитор Ц.Наранчимэг
Утас: 261663 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Б.Сэржмядаг
Утас: 261628 Цахим хаяг: serjmyadagb@audit.gov.mn
Ахлах аудитор: Ц.Энхжаргал
Утас: 261628 Цахим хаяг: enkhjargalts@audit.gov.mn
Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: Стандарт дүгнэлт аудит ХХК:
Захирал: В.Даваасүрэн
Утас: 70111721 Цахим хаяг: info@sda-audit.mn

Улаанбаатар хот
2022 он

Агуулга

1. Аудитын санал дүгнэлт.....	3
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл.....	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан.....	7
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	9
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	10
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	12
3. Аудитын тайлан.....	14
3.1 Ерөнхий зүйл.....	14
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт.....	14
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	15
3.4 Материаллаг байдал.....	15
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	15
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	16
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг.....	16
3.8 Аудитын гол асуудал.....	16
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	17
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт.....	17
3.10 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	18
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	18
4. Аудитын илрүүлэлт.....	19
4.1 Залруулсан алдаа.....	19
4.2 Албан шаардлага.....	19
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл.....	20-21

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТБОНӨХБАҮХАТ	Төрийн болон орон нутгийн өмч хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

АЛТАНБУЛАГ ЧӨЛӨӨТ БҮСИЙН
ЗАХИРАГЧИЙН АЖЛЫН АЛБАНЫ
ЗАХИРАГЧ Г.ГАНЗОРИГ ТАНАА

2022.02.24 № 07/300
танай _____-ны № _____-г

Аудитын санал дүгнэлт

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Алтанбулаг чөлөөт бүсийн захирагчийн ажлын албаны 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Алтанбулаг чөлөөт бүсийн захирагчийн ажлын албаны 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч байгууллагаас хараат бус, аудиторовын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Тайлант хугацаа: 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>501,766,420.16</u>	<u>320,811,868.41</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	72,200,058.00	72,200,058.00
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	72,200,058.00	72,200,058.00
3121	Төгрөг	72,200,058.00	72,200,058.00
31211	Төрийн сангийн харилцах	72,200,058.00	72,200,058.00
33	АВЛАГА	423,999,179.12	242,249,434.12
335	Бусад авлага	423,999,179.12	242,249,434.12
3351	Байгууллагаас авах авлага	423,999,179.12	242,249,434.12
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	5,567,183.04	6,362,376.29
354	Хангамжийн материал	5,567,183.04	6,362,376.29
35410	Бичиг хэргийн материал	233,915.00	482,471.80
35440	Түлш, шатах тослох материал	440,363.55	0.00
35470	Бусад хангамжийн материал	4,892,904.49	5,879,904.49
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>22,201,043,296.14</u>	<u>21,268,693,120.71</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	22,201,043,296.14	21,268,693,120.71
392	Биет хөрөнгө	17,029,122,929.32	16,098,289,421.11
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	19,144,924,971.64	19,144,924,971.64
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,448,073,882.68)	(3,318,300,180.96)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	5,750,000.00	5,750,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,437,499.98)	(4,312,499.94)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	358,598,320.50	358,598,320.50
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(145,664,045.71)	(196,152,252.23)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	59,629,116.68	59,629,116.68
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(36,818,518.13)	(44,062,521.58)
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	92,214,467.00	92,214,467.00
393	Биет бус хөрөнгө	5,171,920,366.82	5,170,403,699.60
39301	Програм хангамж	3,700,000.00	3,700,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,733,333.18)	(3,100,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	5,422,966,200.00	5,422,966,200.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	(252,012,500.00)	(253,162,500.40)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>22,702,809,716.30</u>	<u>21,589,504,989.12</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>72,200,058.00</u>	<u>72,200,058.00</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	72,200,058.00	72,200,058.00
413	Өглөг	72,200,058.00	72,200,058.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	0.00	0.00
41340	Хөрөнгө бэлтгэхтэй холбогдсон өглөг	72,200,058.00	72,200,058.00
4136	Бусад өглөг	0.00	0.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	0.00	0.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>22,630,609,658.30</u>	<u>21,517,304,931.12</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	22,630,609,658.30	21,517,304,931.12

511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	6,542,753,318.00	6,542,753,318.00
51101	Өмч: - төрийн	6,542,753,318.00	6,542,753,318.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	15,775,034,726.22	14,661,729,999.04
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	17,163,370,459.93	15,775,034,726.22
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(1,388,335,733.71)	(1,113,304,727.18)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	321,080,962.94	312,821,614.08
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>22,702,809,716.30</u>	<u>21,589,504,989.12</u>

2.2 Аудит хийсэн САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН

Тайлант хугацаа: 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,014,796,706.66	1,101,535,543.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	315,104,606.66	411,349,243.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	315,104,606.66	411,349,243.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	80,265,918.00	74,992,202.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	80,265,918.00	74,992,202.00
120009	Бусад орлого	0.00	336,357,041.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	234,838,688.66	0.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	699,692,100.00	690,186,300.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	699,692,100.00	690,186,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	699,692,100.00	690,186,300.00
131009	Оны эхний үлдэгдлээс санхүүжих	0.00	0.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,758,283,394.37	2,071,105,016.18
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,758,283,394.37	2,071,105,016.18
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,609,562,719.81	1,557,343,431.76
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	470,114,581.00	454,226,791.72
210101	Үндсэн цалин	440,625,581.00	421,031,791.72
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	29,489,000.00	33,195,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	58,948,388.29	58,706,155.54
210201	Тэтгэврийн даатгал	41,225,006.93	41,680,987.41
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,850,000.81	4,652,295.83
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,752,320.66	3,641,196.64
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	829,187.81	793,788.70
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,291,872.08	7,937,886.96
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	66,346,392.00	59,821,839.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	55,621,370.00	49,775,700.00
210302	Түлш, халаалт	6,475,022.00	6,363,379.00
210303	Цэвэр, бохир ус	4,250,000.00	3,682,760.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	15,075,810.54	7,808,148.72
210401	Бичиг хэрэг	2,896,654.00	2,459,483.20
210402	Тээвэр, шатахуун	3,583,291.73	3,642,563.55
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,630,809.15	1,706,101.97
210404	Ном, хэвлэл	200,000.00	0.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	6,765,055.66	0.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,830,000.00	1,963,000.00
210604	Урсгал засвар	2,830,000.00	1,963,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	0.00	0.00
210702	Дотоод албан томилолт	0.00	0.00

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	42,270,825.00	42,467,321.35
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	35,353,901.00	34,928,900.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	4,000,000.00	4,000,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	306,504.00	179,388.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	197,100.00	197,100.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	0.00	0.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,520,520.00	1,824,533.35
210807	Газрын төлбөр	0.00	0.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	0.00	0.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	892,800.00	1,337,400.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	953,976,722.98	932,350,175.43
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	460,000.00	00.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	953,516,722.98	932,350,175.43
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	148,720,674.56	513,761,584.42
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	0.00	12,326,960.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	0.00	12,326,960.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	800,000.00	688,800.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	800,000.00	688,800.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	147,920,674.56	500,745,824.42
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	147,920,674.56	500,745,824.42
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>(743,486,687.71)</u>	<u>(969,569,473.18)</u>
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	644,849,046.00	143,735,254.00
225002	Найдваргүй авлагын алдагдал	367,217,548.00	143,735,254.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	277,631,498.00	0.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	<u>(644,849,046.00)</u>	<u>(143,735,254.00)</u>
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>(1,388,335,733.71)</u>	<u>(1,113,304,727.18)</u>

2.3 Аудит хийсэн ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

Тайлант хугацаа: 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	6,542,753,318.00	321,080,962.94	17,155,111,111.07	24,018,945,392.01
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	8,259,348.86	8,259,348.86
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт		(8,259,348.86)		(8,259,348.86)
Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	(1,388,335,733.71)	(1,388,335,733.71)
2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	6,542,753,318.00	312,821,614.08	15,775,034,726.22	22,630,609,658.30
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	6,542,853,318.00	312,821,614.08	15,775,034,726.22	22,630,609,658.30
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт,	0.00	0.00	0.00	0.00
Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	(1,113,304,727.18)	(1,113,304,727.18)
2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	6,542,753,318.00	312,821,614.08	14,661,729,999.04	21,517,304,931.12

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Тайлант хугацаа: 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон тайлан
/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	0.00	0.00
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>798,640,318.00</u>	<u>1,139,549,465.00</u>
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	98,948,218.00	449,363,165.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	98,948,218.00	449,363,165.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	98,948,218.00	113,006,693.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	98,948,218.00	113,006,693.00
120009	Бусад орлого	0.00	336,356,472.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	699,692,100.00	690,186,300.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	699,692,100.00	690,186,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	699,692,100.00	690,186,300.00
131009	Оны эхний үлдэгдлээс санхүүжих	0.00	0.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>798,640,318.00</u>	<u>1,139,549,465.00</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	798,640,318.00	<u>1,139,549,465.00</u>
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	649,919,643.44	625,787,880.58
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	470,413,921.87	454,044,077.00
210101	Үндсэн цалин	332,348,225.07	326,623,674.01
210102	Нэмэгдэл	105,511,448.00	94,352,020.14
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	32,554,248.80	33,068,382.85
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	58,813,126.42	58,888,301.26
210201	Тэтгэврийн даатгал	41,133,029.58	41,846,333.13
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,839,179.84	4,656,495.83
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,743,663.79	3,644,556.49
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	827,023.07	794,628.85
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,270,230.14	7,946,286.96
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	66,346,392.00	59,821,839.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	55,621,370.00	49,775,700.00
210302	Түлш, халаалт	6,475,022.00	6,363,379.00
210303	Цэвэр, бохир ус	4,250,000.00	3,682,760.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	7,354,544.15	7,288,241.97
210401	Бичиг хэрэг	1,755,135.00	2,319,940.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3,768,600.00	3,202,200.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,630,809.15	1,706,101.97
210404	Ном, хэвлэл	200,000.00	0.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,830,000.00	2,830,000.00
210604	Урсгал засвар	2,830,000.00	2,830,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	0.00	0.00
210702	Дотоод албан томилолт	0.00	0.00

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	43,701,659.00	42,975,421.35
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	35,234,900.00	34,928,900.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	4,000,000.00	4,000,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	306,504.00	179,388.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	197,100.00	197,100.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	0.00	0.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,326,520.00	2,052,533.35
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,636,635.00	1,617,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	460,000.00	0.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00	0.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	460,000.00	0.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	148,720,674.56	513,761,584.42
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	0.00	0.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	0.00	0.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	800,000.00	688,800.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	800,000.00	688,800.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	147,920,674.56	513,072,784.42
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	147,920,674.56	513,072,784.42
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>0.00</u>	<u>0.00</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	0.00	0.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	0.00	0.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	0.00	0.00
222001	Тоног төхөөрөмж	0.00	0.00
223001	Бусад хөрөнгө	0.00	0.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>0.00</u>	<u>0.00</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	0.00	0.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	72,200,058.00	72,200,058.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	72,200,058.00	72,200,058.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ны өдрөөр дуусгавар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	690,186,300.00	626,476,680.58	63,709,619.42
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	690,186,300.00	626,476,680.58	63,709,619.42
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	689,497,500.00	625,787,880.58	63,709,619.42
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	508,025,100.00	454,044,077.00	53,981,023.00
210101	Үндсэн цалин	367,303,200.00	326,623,674.01	40,679,525.99
210102	Нэмэгдэл	105,503,600.00	94,352,020.14	11,151,579.86
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	35,218,300.00	33,068,382.85	2,149,917.15
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	68,583,500.00	58,888,301.26	9,695,198.74
210201	Тэтгэврийн даатгал	48,262,400.00	41,846,333.13	6,416,066.87
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,080,300.00	4,656,495.83	423,804.17
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,064,200.00	3,644,556.49	419,643.51
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,016,100.00	794,628.85	221,471.15
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,160,500.00	7,946,286.94	2,214,213.04
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	59,825,400.00	59,821,839.00	3,561.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	49,775,700.00	49,775,700.00	0.00
210302	Түлш, халаалт	6,363,400.00	6,363,379.00	21.00
210303	Цэвэр, бохир ус	3,686,300.00	3,682,760.00	3,540.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	7,241,100.00	7,228,241.97	12,858.03
210401	Бичиг хэрэг	2,331,600.00	2,319,940.00	11,660.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3,203,400.00	3,202,200.00	1,200.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,706,100.00	1,706,101.97	(1.97)
210404	Ном, хэвлэл	0.00	0.00	0.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,830,000.00	2,830,000.00	0.00
210601	Урсгал засвар	2,830,000.00	2,830,000.00	0.00
2107	Томилолт, зочны зардал	0.00	0.00	0.00
210702	Дотоод албан томилолт	0.00	0.00	0.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	42,992,400.00	42,975,421.35	16,978.65
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	34,938,300.00	34,928,900.00	9,400.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	4,000,000.00	4,000,000.00	0.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	179,400.00	179,388.00	12.00

210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	197,100.00	197,100.00	0.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	0.00	0.00	0.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,060,100.00	2,052,533.35	7,566.65
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,617,500.00	1,617,500.00	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00	0.00	0.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	0.00	0.00	0.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	688,800.00	688,800.00	0.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	688,800.00	688,800.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	688,800.00	688,800.00	0.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	690,186,300.00	626,476,680.58	(63,709,619.42)
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	690,186,300.00	513,469,987.58	(176,716,312.42)
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	690,186,300.00	513,469,987.58	(176,716,312.42)
120004	Төсөвт байгууллагын үйл ажиллагаанаас	0.00	113,006,693.00	(113,006,693.00)
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0.00	113,006,693.00	(113,006,693.00)
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	72,200,058.00	(72,200,058.00)
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	72,200,058.00	(72,200,058.00)
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	42	35	7
620001	Удирдах ажилтан	2	2	0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	28	21	7
620003	Үйлчлэх ажилтан	12	12	0

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Алтанбулаг чөлөөт бүсийн захирагчийн ажлын албаны 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг 2022 оны 1 дүгээр сарын 15-наас 2022 оны 2 дугаар сарын 20-ны хооронд Стандарт дүгнэлт аудит ХХК-ийн аудитор А.Цэрэнчимэд, аудиторын туслах Ч.Мөнхбулган нар гүйцэтгэж, хяналтыг чанарын менежер С.Андреш, Стандарт дүгнэлт аудит ХХК-ийн захирал В.Даваасүрэн нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Алтанбулаг чөлөөт бүсийн захирагчийн ажлын албаны 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Стандарт дүгнэлт аудит ХХК-д 2022 оны 1 дүгээр сарын 13-ны өдрийн 01/17 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Алтанбулаг чөлөөт бүсийн захирагчийн ажлын алба нь Алтанбулаг чөлөөт бүсэд чөлөөт бүсийн хуулийн хэрэгжилтийг хангуулснаар, иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллагын экспорт, импортыг дэмжих, экспортын чиглэлийн үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх, худалдаа үйлчилгээний шинэ салбарыг нэмэгдүүлэх, транзит тээвэр, логистикийг нэмэгдүүлэх зэрэг төрийн үйлчилгээний үйл ажиллагаа явуулдаг Шадар сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллага юм.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрдөх хууль, тогтоомж, бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоол “Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээний тухай”;
- Засгийн газрын 2021 оны 124 дүгээр тогтоол Төрийн болон орон нутгийн өмч хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах ажиллагааны журмыг сонгоход баримтлах босго үнэ шинэчлэн батлах тухай”;
- Сангийн сайдын 2021 оны 190 дугаар тушаал “Тушаалын хавсралт шинэчлэн батлах тухай” “Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар”;
- Чөлөөт бүсийн тухай хуульд 2021 оны 12 дугаар сард орсон нэмэлт өөрчлөлт;

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөгүй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Дотоод аудитын нэгж байхгүй бөгөөд Шадар сайдын хэрэг эрхлэх газраас санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгдээгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудиторос шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Алтанбулаг чөлөөт бүсийн захирагчийн ажлын албаны 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Мөн төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Төсвийн тухай хуулийн 54.5-д заасны дагуу бүрэлдэхүүн хэсгээр иж бүрэн бэлтгэж ирүүлсэн байна.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл “Дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн 1,758,283.4 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 17,582.8 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Алтанбулаг чөлөөт бүсийн захирагчийн ажлын албаны 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 1,113,304.8 мянган төгрөгөөр буюу 19.8 хувиар буурч, материаллаг өөрчлөлт гарсан авлага, үндсэн хөрөнгө, хуримтлагдсан үр дүн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	72,200.1	72,200.1	0.00
Авлага	423,999.2	242,249.4	(181,749.8)
Урьдчилгаа	0.00	0.00	0.00
Бараа материал	5,567.2	6,362.4	795.2
Үндсэн хөрөнгө	22,201,043.3	21,268,693.1	(932,350.2)
Нийт хөрөнгө	22,702,809.8	21,589,505.0	(1,113,304.8)
Өр төлбөр	72,200.1	72,200.1	0.00
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	22,630,609.7	21,517,304.9	(1,113,304.8)
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	22,702,809.8	21,589,505.0	(1,113,304.8)

Дансны үлдэгдэлд гарсан материаллаг дүнтэй дараах өөрчлөлтүүд байна. Үүнд:

- Авлага данс тайлант онд төлж барагдуулсан 38,014.5 мянган төгрөгөөр, Хан-Уул, Чингэлтэй дүүрэг, Сэлэнгэ, Төв аймгийн иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн 2021 оны шийдвэрүүдийг үндэслэн тус бүсийн захирагчийн 2021 оны 11 дүгээр сарын 24-ны өдрийн А/80 дугаар захирамжаар хэрэгсэхгүй болгож найдваргүй авлагын алдагдлаар бүртгэсэн 143,735.3 мянган төгрөгөөр нийт 181,749.8 мянган төгрөгөөр буурсан;
- Үндсэн хөрөнгө данс тайлант оны элэгдлийн зардлаас шалтгаалан 932,350.2 мянган төгрөгөөр буурсан;
- Засгийн газрын оролцоо данс үйл ажиллагааны үр дүнгээс шалтгаалан 1,113,304.8 мянган төгрөгөөр буурсан;

Мөнгөн хөрөнгийн дансны үлдэгдэл 72,200.1 мянган төгрөг нь Комфорт импекс ХХК-ийн ажлын гүйцэтгэлийн баталгаа байна.

Энэ нь 2018 онд Комфорт импекс ХХК-ийн хийж гүйцэтгэсэн Сэлэнгэ аймгаас Алтанбулагийн чиглэлийн 25 км замд бохир усны шугамын хоолойн ажлын гүйцэтгэлийн баталгааг 3 жилийн хугацаатайгаар байршуулсан байна. Уг бохир усны шугамын хоолойд эвдрэл гэмтэл гарсан бөгөөд засварыг хийж гүйцэтгээгүй тул олгогдоогүй байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 699,692.1 мянган төгрөг, үүнээс урсгал зардалд 699,692.1 мянган төгрөг зарцуулахаар төлөвлөж төсвийн төслийг дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн ба тайлант онд чөлөөт бүсийн үйл ажиллагаа жигдрээгүй тул бусад эх үүсвэрийг төлөвлөөгүй байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс урсгал зардлыг 9,505.8 мянган төгрөгөөр бууруулан 690,186.3 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 690,186.3 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, урсгал үйл ажиллагаанд 626,476.7 мянган төгрөгийг зарцуулж, 63,709.6 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөг/

Д/Д	Хөтөлбөр, арга хэмжээний		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
	Код	Нэр				
1	71201	Чөлөөт бүсийг хөгжүүлэх	690,186.3	626,476.7	63,709.6	90.7
1.1	210	Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	686,667.5	622,957.9	63709.6	90.7
1.2	210604	Урсгал зардал	2,830.0	2,830.0	0.00	100.0
1.3	213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	688.8	688.8	0.00	100.0

Цалин болон нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэлийн зардлыг 63,676.1 мянган төгрөгөөр, бусад зардлыг 33.5 мянган төгрөгөөр тус тус дутуу зарцуулж, төсвийн нийт гүйцэтгэл 626,476.6 мянган төгрөг буюу 90.7 хувьтай байна

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Тайлант онд хэрэгжүүлсэн төсөл хөтөлбөр, арга хэмжээ байхгүй.

Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2021 оны А/111 дүгээр тушаалаар баталсан санхүүгийн тайланд хийх аудитын чиглэлд заасны дагуу шалгагдагч байгууллагаас авсан судалгааг нэгтгэн дүгнэхэд үндсэн үйл ажиллагаатай холбоотой, зайлшгүй шаардлагатайгаас бусад зардалд хэмнэлт гаргаж ажиллаагүй байна.

3.8 Аудитын гол асуудал

Засгийн газрын 2022 оны 1 дүгээр сарын 6-ны өдрийн “Эдийн засаг, хөгжлийн яамны үйл ажиллагааны стратеги, зохион байгуулалтын бүтцийн өөрчлөлтийн хөтөлбөр, зохион

байгуулалтын бүтэц, орон тооны хязгаарыг батлах тухай” 12 дугаар тогтоолын 2.4-т “худалдаа, эдийн засгийн хамтын ажиллагааны бодлого, төлөвлөлтийн газар (чөлөөт бүс, хилийн боомтын бодлогын хэлтэстэй)” гэж заасны дагуу тус байгууллага нь Эдийн засаг хөгжлийн яамны харьяанд шилжсэн байна.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1, 3.1.2-т хамаарах төсөвт байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газар нь 6 дугаар зүйлийн 6.1, 6.4-т тус тус тусгасан мэдээллийг хуульд заасан хугацаанд ил тод мэдээлэх зохицуулалттай.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан 26 нэр төрлийн мэдээллийг шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

Тайлант онд нийт 139 мэдээллийг шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулахаас 15 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн зөрчилтэй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны тухай хуулийн зөрчилд өмнөх онд өгсөн албан шаардлагыг хэрэгжүүлээгүй, зөрчлийг давтан гаргасан тул холбогдох албан тушаалтанд хариуцлага ногдуулах албан шаардлага хүргүүлэх.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Батлагдсан төсвийн урсгал зардлын дүнд 10-аас доошгүй хувийн хэмнэлт гаргаж ажиллаагүй байна.

Энэ нь Засгийн газрын 2021 оны “Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай” 43 дугаар тогтоолын 1.1 “үндсэн үйл ажиллагаатай холбоотой, зайлшгүй шаардлагатайгаас бусад бүх төрлийн зардал, төсөл арга хэмжээг тэвчиж, зардлыг гаргахгүй байх зэргээр батлагдсан төсвийн зардлын дүнд 10-аас доошгүй хувийн хэмнэлт гаргахаар тооцож, урсгал болон хөрөнгө оруулалтын зардлыг төлөвлөн хуваарилах” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсвийг хэмнэлттэй үр ашигтай байхаар төлөвлөж, зарцуулах, хэмнэлттэй ажиллах албан шаардлага хүргүүлэх.

Иргэний хуулийн болон газар эзэмшүүлэх гэрээний заалтыг хэрэгжүүлж ажиллаагүйгээс газрын төлбөрийн орлогын бүрдүүлэлтийг нягтлан бодох бүртгэлд үндэслэлгүй бүртгэсэн, авлагыг нэмэгдүүлсэн зөрчил илэрсэн.

Энэ нь Иргэний хуулийн 75 дугаар зүйлийн 75.2.1 “гэрээний үүрэгтэй холбоотой шаардлага гаргах хөөн хэлэлцэх хугацаа гурван жил”, газар эзэмшүүлэх гэрээний 5.11 “газар эзэмших эрхийн гэрчилгээ авсан аж ахуйн нэгж тухайн газрыг эзэмших эрхийн гэрчилгээ олгосон өдрөөс эхлэн нэг жилийн хугацаанд чөлөөт бүс дотор үйл ажиллагаа эрхлээгүй, зохих зааврын дагуу төлбөрийг төлөөгүй тохиолдолд газар эзэмших эрхийн гэрээг хүчингүйд тооцон газрыг хураах” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Цаашид Иргэний хуулийн болон газар эзэмших гэрээний заалтыг хэрэгжүүлж, газрын төлбөрийн орлогыг нягтлан бодох бүртгэлд зөв бүртгэх, авлагыг барагдуулж ажиллах албан шаардлага хүргүүлэх.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалт, үндсэн үйл ажиллагаатай холбоотой, зайлшгүй шаардлагатайгаас бусад зардалд хэмнэлт гаргаж ажиллаагүй нь Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоолын 1.1-д заасан заалт, Иргэний хуулийн болон газар эзэмших гэрээний заалтыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй нь Иргэний хуулийн 75 дугаар зүйлийн 75.2.1-дэх заалт, газар эзэмшүүлэх гэрээний холбогдох заалттай тус тус нийцээгүй байна гэж дүгнэлээ.

3.10 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Завсрын аудитаар нийт 630.0 мянган төгрөгийн 1 алдаа зөрчил илрүүлснээс 630.0 мянган төгрөгийн 1 алдааг аудитын явцад зөвлөмж өгч ажиллалаа.

Өгсөн зөвлөмжийг жилийн эцсийн аудитаар дахин хянахад илүү олгосон төрийн алба хаасан хугацааны нэмэгдэл цалин 630.0 мянган төгрөгийг холбогдох ажилтанаар төлүүлсэн байна.

Хүснэгт-3 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн зөвлөмж, албан шаардлагын хэрэгжилт /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Зөрүү		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Албан шаардлага	1	0.00	1	0.00			50.0
Албан шаардлага	1		1				100
Нийт дүн	2	0.00	2	0.00			75.0

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар шилэн дансны мэдээллийг хугацаа хоцроосон зөрчилд өгсөн албан шаардлагын биелэлт 50 хувь, дотоод хяналтын ажилтан санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод хяналт хийгээгүй зөрчилд өгсөн албан шаардлагын биелэлт 100 хувьтай байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

1.Комфорт импекс ХХК-ийн 72,200.1 мянган төгрөгийн гүйцэтгэлийн баталгааны дагуу тухайн ажилд гарсан эвдрэл гэмтлийг зассан эсэх, гүйцэтгэлийн баталгааны ажил гүйлгээг.

2.Газар эзэмшүүлэх гэрээний заалтыг хэрэгжүүлж ажиллаагүйгээс газрын төлбөрийн 143,735.3 мянган төгрөгийн авлага үүссэн, шүүхийн шийдвэрээр хэрэгсэхгүй болж, найдваргүй авлагын дансаар хааж төсвөөс үргүй зардал гарч байгаа эдгээр асуудлыг дараагийн аудитаар авч үзнэ.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 1,735,648.5 мянган төгрөгийн 4 алдаа зөрчил илэрснээс, 1,724,692.2 мянган төгрөгийн 3 алдааг залруулж, 10,956.3 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 албан шаардлага хүргүүлэв.

Залруулагдаагүй 1 алдаа, зөрчлийн дүн 10,956.3 мянган төгрөг нь тогтоосон ерөнхий материаллаг түвшнээс бага тул Зөрчилгүй санал дүгнэлт өглөө.

4.1 ЗАЛРУУЛСАН АЛДАА

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулав. Үүнд:

- Санхүүгийн байдлын тайланд өмнөх үеийн үр дүнгийн эхний үлдэгдлийг 1,388,335.7 мянган төгрөгөөр дутуу илэрхийлсэн;
- Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 76,036.0 мянган төгрөгөөр илүү илэрхийлсэн;
- Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд улсын төсвөөс санхүүжих эх үүсвэрийг 260,320.5 мянган төгрөгөөр дутуу илэрхийлсэн;

4.2 АЛБАН ШААРДЛАГА

Тус байгууллага нь 2021 оны санхүүгийн тайлангаар 5 байгууллагатай холбоотой 10,956.3 мянган төгрөгийн авлагыг тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.4-д "нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлт нь энэ хууль болон санхүүгийн бусад хууль тогтоомжид заасан шаардлагад нийцэж байгаа эсэхийг хянах", 20 дугаар зүйлийн 20.2.6-д "эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй, оршин байх, эрх ба үүрэг батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Газрын төлбөрийн авлага үүссэн харилцагч тус бүрээр авлагын тооцоо хийж, баталгаажуулан, баримтжуулж байх албан шаардлага хүргүүлэх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 9 дугаар сарын 30 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Байгууллагын нэр	Аудитын код	Алдаа, зөрчлийн утга	Тогтоосон акт, албан шаардлага, өгсөн зөвлөмжийн утга	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс									
							Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Хариуцлага тооцох		Зөвлөмж	
					Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн тайлангийн аудитын асуудлаар																
1	Алтанбулаг чөлөөт бүсийн захирагчийн ажлын алба	АХГ-2022/158/НА-СТА-ТШЗ	Санхүүгийн байдлын тайланд өмнөх үеийн үр дүнгийн эхний үлдэгдлийг дутуу илэрхийлсэн	Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж баталгаажуулав.	1	1,388,335.7	1	1,388,335.7								
2	Алтанбулаг чөлөөт бүсийн захирагчийн ажлын алба	АХГ-2022/158/НА-СТА-ТШЗ	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг илүү илэрхийлсэн	Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж баталгаажуулав	1	76,036.0	1	76,036.0								
3	Алтанбулаг чөлөөт бүсийн захирагчийн ажлын алба	АХГ-2022/158/НА-СТА-ТШЗ	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд улсын төсвөөс санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг дутуу илэрхийлсэн	Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж баталгаажуулав.	1	260,320.5	1	260,320.5								
4	Алтанбулаг чөлөөт бүсийн захирагчийн ажлын алба	АХГ-2022/158/НА-СТА-ТШЗ	Тус байгууллага нь 5 байгууллагатай холбоотой авлагыг тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй байна.	Газрын төлбөрийн авлага үүссэн харилцагч тус бүрээр авлагын тооцоо хийж, баталгаажуулан, баримтжуулж байх албан шаардлага хүргүүлэх.	1	10,956.3					1	10,956.3				
Дүн					4	1,735,648.5	3	1,724,692.2	0	0.00	1	10,956.3	0	0.00	0	0.00
Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал																

1	Алтанбулаг чөлөөт бүсийн захирагчийн ажлын алба	АХГ-2022/158/НА-СТА-ТШЗ	Тайлант онд нийт 139 мэдээллийг шилэн дансны онд нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулахаас 15 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн зөрчилтэй байна.	Шилэн дансны тухай хуулийн зөрчилд өмнөх онд өгсөн албан шаардлагыг хэрэгжүүлээгүй, зөрчлийг давтан гаргасан тул холбогдох албан тушаалтанд хариуцлага ногдуулах албан шаардлага хүргүүлэх	1	0.00	0.00	0	0.00	0	0.00	1	0.00	0.00
2	Алтанбулаг чөлөөт бүсийн захирагчийн ажлын алба	АХГ-2022/158/НА-СТА-ТШЗ	Батлагдсан зардлын урсгал зардлын дүнд 10-аас доошгүй хувийн хэмнэлт гаргаж ажиллаагүй байна.	Төсвийг хэмнэлттэй, үр ашигтай байхаар төлөвлөж зарцуулаагүй, хэмнэлт гаргаж ажиллаагүй тул шаардлага хүргүүлэх.	1	0.00					1	0.00		
3	Алтанбулаг чөлөөт бүсийн захирагчийн ажлын алба	АХГ-2022/158/НА-СТА-ТШЗ	Иргэний хуулийн болон газар эзэмшүүлэх гэрээний заалтыг хэрэгжүүлж ажиллаагүйгээс газрын төлбөрийн орлогын бүрдүүлэлтийг нягтлан бодох бүртгэлд үндэслэлгүй бүртгэсэн, авлагыг нэмэгдүүлсэн зөрчил илэрсэн.	Цаашид Иргэний хуулийн болон газар эзэмших гэрээний заалтыг хэрэгжүүлэн ажиллаж, авлагыг барагдуулж ажиллах албан шаардлага хүргүүлэх.	1	143,735.3					1	143,735.3		
Дүн					3	143,735.3					2	143,735.3	1	
Нийт дүн					7	1,879,383.8	3	1,724,692.2	0	0.00	3	154,691.6	1	0.00

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2022 оны 02 дугаар сарын 25 № 191/А 0150058

Улаанбаатар хот

АХГ - 2022/158/НА - СТА - ТМЗ

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн Алтанбулаг чөлөөт бүсийн Захирагчийн ажлын албаны 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Иргэний хуулийн болон газар эзэмшүүлэх гэрээний заалтыг хэрэгжүүлж ажиллаагүйгээс газрын төлбөрийн орлого бүрдүүлэлтийг нягтлан бодох бүртгэлд үндэслэлгүй бүртгэсэн, авлагыг нэмэгдүүлсэн зөрчил илэрсэн.

Энэ нь Иргэний хуулийн 75 дугаар зүйлийн 75.2.1 "гэрээний үүрэгтэй холбоотой шаардлага гаргах хөөн хэлэлцэх хугацаа гурван жил", газар эзэмшүүлэх гэрээний 5.11-дахь"газар эзэмших эрхийн гэрчилгээ авсан аж ахуйн нэгж тухайн газрыг эзэмших эрхийн гэрчилгээ олгосон өдрөөс эхлэн нэг жилийн хугацаанд чөлөөт бүс дотор үйл ажиллагаа эрхлээгүй, зохих зааврын дагуу төлбөрийг төлөөгүй тохиолдолд газар эзэмших эрхийн гэрээг хүчингүйд тооцон газрыг хураах" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.1-т заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Иргэний хуулийн болон газар эзэмшүүлэх гэрээний заалтыг хэрэгжүүлж, газрын төлбөрийн орлогыг нягтлан бодох бүртгэлд зөв бүртгэх, авлагыг нэмэгдүүлсэн зөрчлийг арилгаж, биелэлтийг 2022 оны 9 дүгээр сарын 30-ны дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Алтанбулаг чөлөөт бүсийн Захирагчийн ажлын албаны Захирагч Г.Ганзориг, Ерөнхий нягтлан бодогч Г.Балцэцэг нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
СТАНДАРТ ДҮГНЭЛТ АУДИТ ХҮК-ИЙН
АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ
Б.СЭРЖМЯДАГ
А.ЦЭРЭНЧИМЭД

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр, Утас 51-264230

\\10.10.10\Bichig_Khereg\Alban_Shaardlaga\2022\0225_Auditin_2_Gazar-197.Docx

0010800635

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2022 оны 02 дугаар сарын 25 № 189/А0150058
АХГ-2022/158/НА-СТА-ТМЗ

Улаанбаатар хот

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн Алтанбулаг чөлөөт бүсийн Захирагчийн ажлын албаны 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Батлагдсан төсвийн урсгал зардлын дүнд 10-аас доошгүй хувийн хэмнэлт гаргаж ажиллаагүй байна.

Энэ нь Засгийн газрын 2021 оны "Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай" 43 дугаар тогтоолын 1.1 "үндсэн үйл ажиллагаатай холбоотой, зайлшгүй шаардлагатайгаас бусад бүх төрлийн зардал, төсөл арга хэмээг тэвчиж, зардлыг гаргахгүй байх зэргээр батлагдсан төсвийн зардлын дүнд 10-аас доошгүй хувийн хэмнэлт гаргахаар тооцож, урсгал болон хөрөнгө оруулалтын зардлыг төлөвлөн хуваарилах" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.1-т заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Төсвийг хэмнэлттэй үр ашигтай байхаар төлөвлөж зарцуулах, хэмнэлттэй ажиллаж, зөрчлийг арилгах, биелэлтийг 2022 оны 9 дүгээр сарын 30-ны дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Алтанбулаг чөлөөт бүсийн Захирагчийн ажлын албаны Захирагч Г.Ганзориг, Ерөнхий нягтлан бодогч Г.Балцэцэг нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
СТАНДАРТ ДҮГНЭЛТ АУДИТ ХХК-ИЙН
АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ
Б.СЭРЖМЯДАГ
А.ЦЭРЭНЧИМЭД

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр, Утас 51-264231

\\10.10.10.20\Bicfig_Kherig\Alban_Shaardlaga\2022\0225_Auditin_2_Gazar-196.Docx

0010800631

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2022 оны 02 дугаар сарын 25 № 190/А0150058

Улаанбаатар хот

АХГ-2022/158/НА-СТА-ТМЗ

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн Алтанбулаг чөлөөт бүсийн Захирагчийн ажлын албаны 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тус байгууллага нь 2021 оны санхүүгийн тайлангаар 5 байгууллагатай холбоотой 10,956.320.00 төгрөгийн авлагыг тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.4 нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлт нь энэ хууль болон санхүүгийн бусад хууль тогтоомжид заасан шаардлагад нийцэж байгаа эсэхийг хянах, 20 дугаар зүйлийн 20.2.6 “эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах” гэж заасантай тус тус нийцэхгүй, оршин байх, эрх ба үүрэг батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 “Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө”, Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.1-т заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Тооцоо үүссэн харилцагч тус бүрээр авлагын тооцоо хийж, баталгаажуулан, баримтжуулах, зөрчлийг арилгаж, биелэлтийг 2022 оны 9 дүгээр сарын 30-ны дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Алтанбулаг чөлөөт бүсийн Захирагчийн ажлын албаны Захирагч Г.Ганзориг, Ерөнхий нягтлан бодогч Г.Балцэцэг нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН
АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
СТАНДАРТ ДҮГНЭЛТ АУДИТ ХҮК-ИЙН
АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ
Б.СЭРЖМЯДАГ
А.ЦЭРЭНЧИМЭД

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр, Утас 51-264230

\\10.10.10.20\Bichig_Khereg\Alban_Shaardlaga\2022\0225_Auditin_2_Gazar-195.Docx

0010800628

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2022 оны 02 дугаар сарын 25 № 232/А0150058
АХГ-2022/158/НА-ГАА-ТМЗ

Улаанбаатар хот

Сахилгын хариуцлага тооцуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Алтанбулаг чөлөөт бүсийн захирагчийн ажлын албаны аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тайлант онд нийт 139 мэдээллийг шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулахаас 15 мэдээллийг хугацаа хоцроон мэдээлж, өмнөх онд өгсөн албан шаардлагыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй зөрчлийг давтан гаргасан байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.5-ын "цалингийн зардлаас бусад таван сая дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг тус бүрээр гүйлгээний утга, хүлээн авагчийн нэр"-ийг тухай бүр нь мэдээлнэ гэсэн заалтууд, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын 3.2.10-ын "цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээ бүрийг холбогдох шийдвэрийн хуулбарын хамт тухайн гүйлгээ хийгдсэнээс хойш 7 хоногийн дотор энэ журмын 9 дүгээр хавсралтад заасан маягтын дагуу цахимаар" гэж заасныг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 42 дугаар зүйлийн 42.3 "Энэ хуулийн 42.1, 42.2-т заасан үндэслэл бүрдсэн тохиолдолд төрийн аудитын байгууллага тухайн албан хаагчид холбогдох сахилгын шийтгэл ногдуулах талаар эрх бүхий албан тушаалтанд албан шаардлага өгөх ба эрх бүхий албан тушаалтан ямар шийдвэр гаргасан талаараа албан шаардлагад заасан хугацаанд төрийн аудитын байгууллагад хариу мэдэгдэнэ", Монгол улсын Ерөнхий аудиторын А/95 дугаар тушаалаар баталсан журмын 4.2.2 "Төрийн аудитын тухай хуулийн 42 дүгээр зүйлийн 42.1, 42.2-т заасан үндэслэл бүрдсэн тохиолдолд "сахилгын шийтгэл ногдуулах албан шаардлага" хүргүүлнэ гэсэн заалтыг үндэслэн **ШААРДАХ** нь:

1. Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллаагүй зөрчил давтан гарсан тул ерөнхий нягтлан бодогч Г.Балцэцэгт хуульд заасны дагуу сахилгын шийтгэл ногдуулж, биелэлтийг 2022 оны 9 дүгээр сарын 30-ны дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэхийг Алтанбулаг чөлөөт бүсийн захирагчийн ажлын албаны захирагч Г.Ганзоригт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
СТАНДАРТ ДҮГНЭЛТ АУДИТ ХХК-ИЙН
АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ
Б.СЭРЖМЯДАГ

А.ЦЭРЭНЧИМЭД

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр,
Утас 51-264280

90.10.10.20\Bichig_Khereg\Alban_Shaardlaga\2022\0225_Auditin_2_Gazar-130.Docx

0010800340

